

Q Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers.
Het Religieus Genootschap der Vrienden
95^e Jaargang, nr. 5 mei 2024*



Om kinderen af te leiden van de ellende organiseren medewerkers van de Amerikaanse Quaker hulporganisatie AFSC activiteiten voor kinderen (24 april 2024)

Quaker Hulpwerk in Gaza

Activiteiten voor kinderen

Bijgewerkt 24 april 2024



De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**

Dit moet binnen kort verhoogd worden, in verband met verhoogde portokosten. Wil je vast meer overmaken?

Internationaal: Europa en Wereldwijd: €75,00 per jaar.

Email abonnement. (PDF) €5,00 per jaar



Nieuwe abonnee? Welkom! Kijk even op onze website om je op te geven:

www.quakers.nu/vriendenkring. Je kunt op de website direct alle benodigde informatie invullen.

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen.

Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL65 TRIO 0212 3772 64**

t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U.

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle,.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid: Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).



De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.Quakers.nu

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), ook een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebookgroep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring- abonnees. Lid word je met de betreffende knop op [facebook.com/groups/ 820840817925912](https://www.facebook.com/groups/820840817925912)

Inhoud

Quaker Hulpwerk in Gaza.....	2
Inhoud	4
Redactioneel.....	5
Algemene Vergadering.....	6
Ochtend gedicht.....	7
Een liefdevolle blik,	8
Een andere toekomst is mogelijk:	10
“Lente” Algemene Vergadering	16
Een vlecht van heilig gras,	20
Een openhartig verhaal over sterven.	22
In godsnaam? God als realiteit en als grote onbekende.....	26
Oekraïense gewetensbezwaarde	27
Een Quaker-manier naar zorg voor de aarde.....	28
Israëliësch/Palestijns conflict	31
De Palestijnse Quaker-school.....	32
Momenten van vreugde voor kinderen in Gaza	34
Hoe wij als Quakers handelen?	36
Van opgedrongen oorlogslogica tot opgelegde militarisering?	37
Zendbrief van QCEA uit Brussel.....	42
Tent of Nations.....	43
Vrienden in het hele land	45
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?	46
Activiteiten voor kinderen.....	47
Quakerwerk in Gaza	48



*EAPPI waarnemer
Ecumenical Accom-
paniment Pro-
gramme in Pales-
tine and Israel*

Redactioneel

In de meeting in Deventer afgelopen zondag deelde in de stilte mijn ervaring van een droom in de nacht ervoor. Ik droomde dat ik vlak bij een ziek kind was met infusen in zijn armen en dat ik intens moest huilen. Bij het wakker worden hield ik het kind in het innerlijke licht en liet de liefde stromen en sloeg in gedachten mijn armen om hem heen. Het zieke kind staat voor mij voor op twee niveaus. Het eerste niveau is de operatie van Marlies en het veelomvattende genezingsproces dat nu zo mooi maar langzaam plaats vindt. Het tweede niveau is de oorlog in Gaza waar we contact hebben met Firas en Akram die we kennen van zo'n tien jaar terug toen we daar vier keer cursussen gaven. Is het toevallig dat juist nu AFSC, die in deze huidige ellende zo mooi hulpwerk geeft in Gaza, een verklaring uitgeeft samen met zeven andere Quaker organisaties? Zie bladzijde 10 van deze Vriendenkring. De meeting in Deventer waarin nog meer diepe gevoelens werden gedeeld. De polarisatie op dit moment in de samenleving, laat ons juist zien, dat liefde volle verzoening en genuanceerdheid is wat we nodig hebben in deze tijd. De kranten staan vol van angst en bedreigingen in Nederland en Europa. Dat Quakers door de eeuwen heen juist bijgedragen hebben aan het verzoenen, en tegengestelde partijen bij elkaar brengen is wat we nu ook weer doen en wat zo belangrijk is. Bijzonder was het feit dat er in de Deventer meeting zes nieuwe bezoekers waren en vijf Quakers.

In de presentatie over onze ervaringen in Israël en Palestina besteden we aandacht aan de trauma's die vele joden hebben in de geschiedenis en de trauma's die de Palestijnen hebben bij het ontstaan en groter worden van de staat Israël. Onze boodschap is dat het zo belangrijk is om de angsten aan beide kanten te zien en te voelen. En ook de schaal van doden, en vluchtelingen maken van na de aanval van Hamas op 7 oktober (1300 doden en 250 gegijzelden) en de aanvallen op Gaza (meer dan 33.000 doden, 80% van de huizen vernield, twee miljoen vluchtelingen) en de West Bank (500 doden). Natuurlijk is de angst in Israël groot en heeft Israël de macht en wapens om te bombarderen, maar wordt het daardoor veiliger? De angsten in Gaza en de West bank zijn niet te vergelijken, gezien de aantallen doden, gewonden, en vluchtelingen. Laten we in elk geval om ons heen alles doen wat we kunnen om de vrede dichterbij te krijgen.

Het relaas van een dienstweigeraar in Oekraïne <https://qceablog.wordpress.com/2024/04/23/story-from-a-ukrainian-conscientious-objector/>

laat zien dat we de angsten moeten overwinnen en vasthouden, bidden en ons inzetten voor vrede ook al lijkt dat niet realistisch.

Ik wens je toe dat je door het lezen van deze Vriendenkring je kunt ervaren wat God met je doet. Sytse Tjallingii (redacteur Vriendenkring)



Thema: Zaaïen van Vrede

Vrede zaaïen, geen eenvoudige of gemakkelijke bezigheid in een tijd van oorlog in Oekraïne en Gaza, en andere landen waar we minder over horen. Wapenhandel en wapenproductie draaien op volle toeren. Quakers hebben vanouds hun Vredesgetuigenis. Wat kunnen, wat moeten wij nú doen? Daarover willen we het met elkaar hebben op onze komende Algemene Vergadering (AV), waar behalve dit onderwerp natuurlijk ook de zaken van het Genootschap in de Zakenvergadering aan de orde komen, en we kijken vooruit naar de FWCC Wereldconferentie in Zuid Afrika en online later dit jaar.

We kijken ernaar uit elkaar weer te ontmoeten in het NIVON huis in Bennekom. Zaaïen van Vrede (Seeds of Peace). Lezen we de krant, volgen we het nieuws, dan zien we dat het allerminst vrede is in deze wereld. En als we de ontwikkelingen volgen zien we dat er weinig reden is voor optimisme. Maar een belangrijke invalshoek bij ons thema is hoop, de hoop die ons verbindt, die wij herkennen en die tot resultaat kan leiden. Zoals de apostel Paulus schrijft: Zo blijven dan Geloof, Hoop en Liefde.

Vorig jaar kwamen we samen rond het thema van de Wereld Conferentie in Johannesburg die later dit jaar plaatsvindt: *'Living the spirit of Ubuntu: Responding with hope to God's call to cherish creation – and one another.'*

Toegespitst op het verlangen naar en het werken voor vrede willen we het erover hebben hoe wij die hoop vast kunnen houden en niet de moed verliezen. Met ons thema zaden van vrede, maar ook zaden van hoop, sluiten we ook aan bij het thema van onze Algemene Vergadering van 2022: Inclusieve Veiligheid.

De voorbereidingscommissie (VCAV) is al hard aan het werk om er een fijn weekend van te maken waar we ons op het thema kunnen bezinnen, onze zorgen kunnen delen over de toestand in de wereld, ons bezig houden met de zaken van het Genootschap en vooral ook elkaar als Vrienden ontmoeten in een ontspannen sfeer, bij mooi weer buiten op het terras of tijdens een wandeling door de prachtige bossen.

Met vriendelijke groet en tot ziens op de AV
mede namens de VCAV
Peter Spreij (Schrijver)



Ochtend gedicht

door Mary Oliver

Elke ochtend
wordt de wereld
geschapen.
onder de oranje

stokken van de zon
de opgehoopte
as van de nacht
verandert weer in bladeren

en zetten zich vast aan de
hoge takken
en de vijvers verschijnen
als zwarte stof
waarop eilanden geschilderd
zijn

van zomerlelies.
Als het je aard is
om gelukkig te zijn
zwem je weg langs de zachte
paden

urenlang, jouw ver-
beelding
overal neerstrijkend.
En als jouw geest
In zich draagt
de doorn

dat zwaarder is dan lood ---
als dat alles is wat je kunt
doen
om te blijven ploeteren

is er nog steeds
ergens diep in jou
een beest dat schreeuwt dat
de aarde
precies is wat het wilde

elke vijver met zijn fonkelende
lelies
is een gebed dat verhoord en
beantwoord wordt
uitbundig
elke ochtend,

of je wel of niet
ooit gelukkig hebt durven zijn,
of je wel of niet
ooit hebt durven bidden.



Een liefdevolle blik,

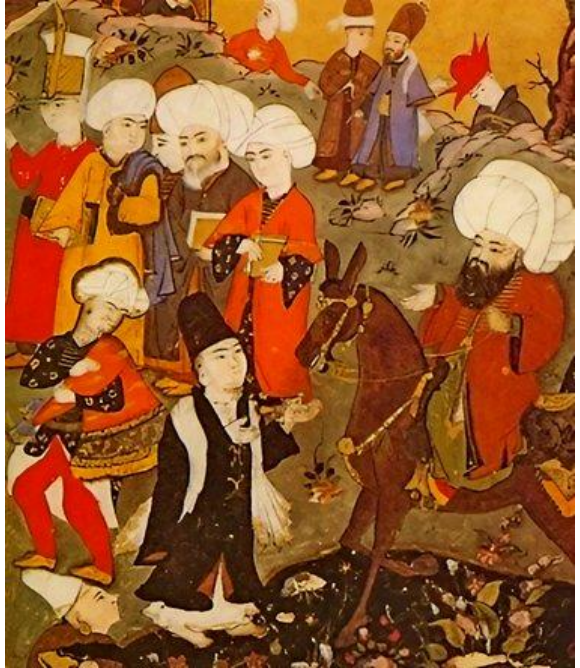
door Shervin Nekuee

*Op sterven na dood
zo voelde mijn toestand
Jij bracht mij terug
Terug gaf jij mij
mijn levenszin
de reden van bestaan*

*Ik was een en al tranen
in eenzaamheid
Jij bracht de glimlach terug
naar mijn gezicht*

*Toen gaf de hemelse heer
mijn hart vleugels
Moederaarde
omarmde mijn ziel*

*En dat alles dankzij jouw
Jouw liefdevolle blik
Het eeuwige verhaal in her-
haling
De verlossende ontmoeting,
van terugkeer
keer op keer*



Ik moet de laatste dagen zo vaak aan dit gedicht denken. Het is een van duizenden lofdichten van moslim mysticus en dichter Rumi voor zijn soefi-leermeester Shams van Tabrizi (letterlijk de Zon van Tabriz, de stad in het noordwesten van Iran). Rumi omschreef zijn innerlijke toestand voor de ontmoeting met Shams als die van een heimelijk en verlaten paradijselijke tuin, ommuurd met gitzwarte stenen en prikkeldraad. Dat wat hij van binnen was, bleef uit het zicht van de buitenstander én ook van zijn eigen persona. Hij was namelijk tot dan toe een prediker, geen poëet. Hij was van de letter, niet van de geest. Geen mysticus maar een moellah, een van de talrijke theologen die het majestueuze Anatolische Konya in die dagen rijk was.

Ik moet aan het verhaal van deze ontmoeting denken, omdat de machtigste figuren op het politieke toneel van Nederland heden ten dage mij veel doen denken aan de haat- en angst zaaiende moellahs. Rumi probeerde hen van een weerwoord te voorzien voordat hij radicaal een andere weg zou inslaan, namelijk de weg van de mystieke islam. Hij wendde zich af van de verbale

wedijver met haatzaaiers, en hij is toen de taal van liefde poëtisch gaan cultiveren en praktiseren.

Heden ten dage brandmerkt de leider van de grootste fractie in onze senaat de 'Ander' tot het 'Kwaad'. Dat mensen met een Eritrese, Syrische en Jemennitische achtergrond - ik citeer – "in hun ziel antisemitisch zijn". En de leider van de grootste fractie in de Tweede Kamer rijmt op X vrijelijk - maar niet fraai - er op los: "... steeds meer dorpen en steden lijken bezet gebied. Nederland is onherkenbaar. Overal azc's ... Ben er klaar mee." Bij het aanhoren van dergelijk geblaat van onze politici moet ik steeds vaker denken aan de moellahs van Konya in Rumi's tijd. Deze moellahs wedijverden om aandacht van de inwoners van Konya, het publiek. Zij waren zeer bekwaam in de daarvoor benodigde retoriek. Wat bleek? Het zaaien van haat werkte het beste, trok het meeste publiek. Haat richting de zogenaamde ongelovigen, de minderheden die in de hoofdstad van het tolerante Turkse Sel-tjoekenrijk leefden: de joden, de christenen, de zoroasters en de hindoes. En angst, godsvrees voorop, werkte ook uitstekend. Dat hellevuur hun aandeel zou zijn, als zij de islam niet bedreven zoals door de orthodoxe moellahs was voorgeschreven.

Rumi gruwelde van wat deze moellahs verkondigden. Met argumenten en met de kracht van rede en zijn diepere kennis van de islam ging hij met hen in debat. Dat was het enige tegengif dat hij tot dan toe had gekend, hij was immers opgeleid tot een denker. Een andere manier om in verzet te komen tegen die giftige sfeer was hem onbekend. Tot de dag van de ontmoeting met zijn leermeester. De ontmoeting die de muren rond zijn mystieke hart weghaalde en zo de weg vrijmaakte voor zijn dichterlijke ziel. Wie had gedacht dat de parmantige theoloog de debat-scene achter zich zou laten? Hij verliet de strijd, maar gaf zich niet gewonnen. Hij liep slechts weg, dichtend, wervelend dansend, met liefde voor de aarde en de hemel, voor de mensen en de maan, zingend. Met hem lieten ook vele andere moslims in Konya het circus van de verbale wedijver achter zich.

Op de straten en pleinen van de stad, samen met de medeburgers van allerlei religieuze snit, gaven zij zich over aan Rumi's wervelende boodschap. Zij werden geraakt door de jonge theoloog die zo ontvlamde in de taal van liefde, die in de kleurrijke gemeenschap van mensen duizend-en-één bloemen van de hemelse tuin van Allah herkende. Hun verscheidenheid had in Rumi een levenslied gevonden om gevierd en geëerd te worden, En dat alles begon met één liefdevolle blik.

Ik bid tot Allah, en tot alle andere namen van het goddelijke, tot moeder aarde en hemels vaderen, dat een liefdevolle blik Nederland zou treffen en dat het ons toekomen zou.

Een andere toekomst is mogelijk: *Quaker-organisaties delen visie op vrede in Palestina en Israël*

Door QCEA, AFSC, QUNO, FWCC, UK Quakers, QPSW en FCNL, 12 april 2024

Eeuwenlang hebben Quakers zich ingezet voor vrede. Deze missie is een praktische uitdrukking van de geweldloze boodschap van de evangelien en de leer die wordt weerspiegeld in de vele religies over de hele wereld: heb je naaste lief als jezelf. Quakers geloven in de inherente waarde van ieder individu en hebben een geschiedenis van steun aan zowel Palestijnse als Israëliëse gemeenschappen in de regio.



Een van onze organisaties, het American Friends Service Committee (AFSC), heeft in 1949 de eerste vluchtelingenkampen in Gaza opgericht en werkt nog steeds in Gaza, in de Westelijke Jordaanoever en in Israël. We hebben inderdaad een langdurige aanwezigheid in wat nu Israël en Palestina is, daterend uit de 19e eeuw. Quakers richtten ruim 150 jaar geleden de Ramallah Friends Schools op, een van de eerste instellingen die Palestijnse vrouwen onderwijs gaven. Palestijnse Quakers blijven hun wijdingssamenkomsten houden in het historische Friends Meeting House in Ramallah, dat meer dan honderd jaar oud is..

Met deze diepe wortels spreken we met kennis uit de eerste hand. In een context waarin diepgewortelde ongelijkheid, geweld en onrecht al tientallen jaren voortduren, verwachtten we dat de wanhoop uiteindelijk zou overkoken – en helaas is dat ook gebeurd.

De afgelopen zes maanden werden gekenmerkt door voortdurend verdriet.

De verwoestende aanval van Hamas op 7 oktober in Israël eiste het leven van 1.163 Israëli's en resulteerde in de gijzeling van meer dan 250 mensen. Begin april 2024 hebben de daaropvolgende aanvallen van Israël op Gaza minstens 33.000 Palestijnen gedood en bovendien duizenden vermist en vermoedelijk dood onder het puin. Sinds 7 oktober zijn ruim 7.500 Palestijnen uit de Westelijke Jor-

danoever en duizenden anderen uit Gaza, waaronder kinderen, gevangengezet, velen zonder aanklacht of proces. Schokkend genoeg zijn meer dan 40 procent (13200) van de doden in Gaza kinderen, wat het mondiale aantal kinderslachtoffers in alle andere conflicten tussen 2019 en 2022 overtreft. Talloze kinderen zijn wees geworden, getraumatiseerd en verminkt.

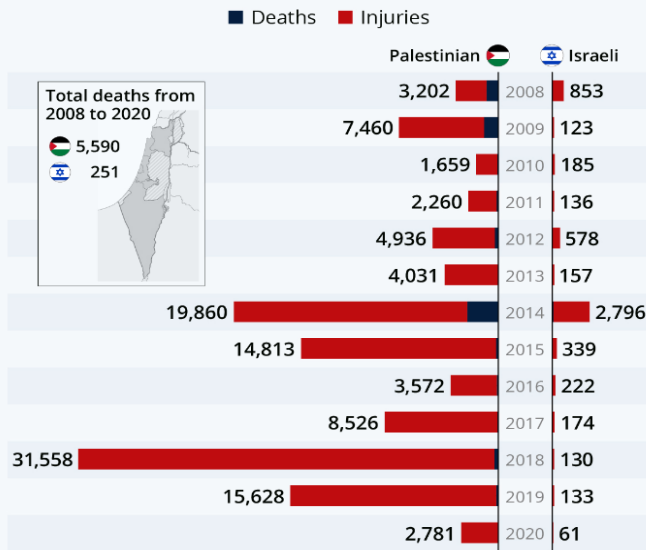
In Gaza zijn ziekenhuizen, scholen, universiteiten, hulpdistributiecentra, moskeeën en kerken allemaal gebombardeerd en vernietigd, waardoor er geen veilige ruimte overblijft. Meer dan 70% van de huizen is beschadigd of vernield, en ruim 1,9 miljoen mensen zijn ontheemd.

Essentiële systemen zoals gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen zijn ingestort, wat heeft geleid tot vermijdbare sterfgevallen, operaties zonder verdoving en zwangere vrouwen die in tenten en zonder de juiste zorg bevallen.

AFSC-personeel in Gaza heeft verschrikkelijke verhalen gedeeld over hongersnood die als oorlogsinstrument wordt gebruikt. Kinderen in Gaza sterven van de honger. De Wereldgezondheidsorganisatie voorspelt dat er nog eens 80.000 levens verloren zullen gaan door ziekte en honger als er niet onmiddellijk actie wordt ondernomen. Deze crisis overtreft alles wat velen van

The Human Cost Of The Israeli-Palestinian Conflict

Israeli & Palestinian deaths/injuries documented by the UN



Source: United Nations

verhouding Israëliërs en Palestijnen gedood 2008-2020

ons hebben meegemaakt in de decennia waarin we wereldwijd op rampen hebben gereageerd.

Er is een omgeving gecreëerd waarin het voor hulporganisaties vrijwel onmogelijk is om hulp te bieden vanwege de aanhoudende beperkingen op de toegang. Israël is niet in staat om humanitaire hulpverleners te respecteren en te beschermen. Deze nijpende situatie heeft de bevolking van Gaza op de rand van extreme voedselonzekeerheid en dreigende hongersnood gebracht. Honderden lokale en buitenlandse hulpverleners zijn het doelwit geweest en gedood, en het hulpverleningspersoneel van AFSC wordt nog steeds geconfronteerd met extreme onzekerheid en deelt met ons dat ze “toevallig nog in leven zijn”.

Het is verontrustend dat grote spelers als de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en andere leden van de internationale gemeenschap in plaats van de hulpvoorzieningen te verhogen de financiering aan de United Nations Relief and Works Agency (UNRWA) hebben stopgezet of uitgesteld. Onbewezen Israëlische beschuldigingen die UNRWA-medewerkers in verband brengen met de aanval van 7 oktober hebben ernstige gevolgen gehad voor het welzijn van de meest kwetsbare bevolkingsgroep die de organisatie bedient.

Er is onmiddellijke actie nodig, zodat er een einde kan komen aan de moorden en het lijden. Dat begint met een permanent staakt-het-vuren, de onbeperkte vrijlating van gijzelaars en gevangenen humanitaire toegang in Gaza.

In januari oordeelde het Internationale Gerechtshof dat de acties van Israël in Gaza genocide zouden kunnen vormen. Helaas heeft Israël sinds deze uitspraak geen stappen ondernomen om zijn gedrag te veranderen, waarbij de voorlopige maatregelen van het Hof werden genegeerd. Westerse regeringen, vooral de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en belangrijke Europese staten, blijven wapens en steun aan Israël leveren. Hun medeplichtigheid, samen met eenzijdige veto's die herhaalde resoluties over een staakt-het-vuren in de VN-Veiligheidsraad voorkomen, doet zorgen rijzen over internationale verplichtingen ten aanzien van multilateralisme (het principe van deelname door drie of meer partijen, vooral door de regeringen van verschillende landen) en respect voor internationale wettelijke kaders.

Ten slotte moeten de westerse leiders verder kijken dan dit moment en werken aan het bereiken van een rechtvaardige en duurzame vrede in Palestina en Israël. Het geweld beperkt zich niet tot Gaza. Sinds 7 oktober zijn op de Westelijke Jordaanoever ruim 500 Palestijnen, waaronder meer dan 100 kinderen, vermoord door Israëlische soldaten en kolonisten. Het geweld van

kolonisten en geweld van Israëlische militairen heeft geresulteerd in de volledige ontvolking van 16 Palestijnse dorpen, waardoor angst en spanning bij alle betrokkenen zijn doorgedrongen. Het beperken van de kerkdiensten en de toegang tot moskeeën en kerken vormt een verdere inbreuk op de vrijheid van gebed en verergert de spanningen.

De afgelopen jaren heeft een groeiend aantal internationale mensenrechtenorganisaties erkend dat de Israëlische behandeling van Palestijnen voldoet aan de wettelijke definitie van apartheid. Geconfronteerd met dit wijdverbreide onrecht blijven wij als Quakers standvastig in ons getuigenis, zoals we dat door de geschiedenis heen hebben gedaan, tegen raciale ongelijkheid, de Zuid-Afrikaanse apartheid en alle vormen van oorlog.

Zelfs in deze tijd van geweld en pijn zijn wij ervan overtuigd dat een andere toekomst, vrij van onrecht en geweld, mogelijk is. Duurzame vrede en verzoening zullen worden gerealiseerd wanneer zowel vroegere als huidige onrechtvaardigheden worden erkend en aangepakt, waardoor vrijheid, waardigheid, gelijke rechten en gerechtigheid worden gegarandeerd voor alle mensen die in Israël en de bezette Palestijnse gebieden wonen. Laten we samenwerken om deze visie werkelijkheid te maken.

Nu is het tijd voor actie. Als Quakers en als vreedstichters zijn we geroepen om actief te leven naar onze getuigenissen van gelijkheid en vrede. Daarom doen we dringend deze oproepen tot actie:

Aan de Israëlische regering:

- 1. Beëindig de aanvallen op Gaza, sluit een permanent staakt-het-vuren, trek u terug uit de opnieuw bezette gebieden van Gaza en beëindig de blokkade van Gaza.*
- 2. Stop het geweld van kolonisten en het geweld van het leger op de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem.*
- 3. Garandeer ononderbroken, onvoorwaardelijke, snelle en adequate humanitaire toegang tot Gaza en open grensovergangen over land.*
- 4. Roep degenen ter verantwoording die de wet hebben overtreden of mensenrechtenschendingen hebben begaan, inclusief kolonisten.*
- 5. Laat Palestijnse politieke gevangenen en gijzelaars vrij en zorg voor eerlijke processen volgens internationale normen, vrij van dwang, marteling en misbruik.*
- 6. Garandeer de zelfbeschikking van de Palestijnen door een einde te maken aan de bezetting van al het Palestijnse grondgebied en zorg ervoor dat Palestijnen en Israëliërs gelijke menselijke, politieke en burgerrechten delen die momenteel onder de Israëlische bezetting worden onttrokken.*

Aan Hamas en andere gewapende Palestijnse groepen:

- 1. Laat alle Israëlische gijzelaars vrij.*
- 2. Zich inzetten voor en handhaven van een permanent staakt-het-vuren, omdat er naar een rechtvaardige en duurzame vrede op de lange termijn wordt gestreefd.*
- 3. Roep degenen die de wet hebben overtreden of mensenrechtenschendingen hebben begaan ter verantwoording.*

Aan de westerse leiders en de Amerikaanse en Britse regeringen in het bijzonder:

- 1. Dring dringend aan op een onmiddellijk en permanent staakt-het-vuren in Gaza en Israël.*
- 2. Beëindig de medeplichtigheid aan Israëlische mensenrechtenschendingen en machtsmisbruik. Oefen met onmiddellijke economische en politieke druk uit op de regering van Israël, inclusief het opleggen van een wapenembargo.*
- 3. Werk actief aan het verzekeren van ononderbroken humanitaire toegang in Gaza, vooral via grensovergangen. Zet je in voor de financiering en bescherming van de UNRWA.*
- 4. Roep degenen ter verantwoording die de wet hebben overtreden of mensenrechtenschendingen hebben begaan.*
- 5. Handhaaf het internationaal recht, eis gelijke verantwoordelijkheid voor staats- en niet-gouvernementele organisaties, en handhaaf de bepalingen van het Internationaal Gerechtshof die aan Israël zijn opgelegd.*
- 6. Bevorder het beëindigen van de Israëlische bezetting en gelijke bescherming en rechten voor iedereen.*
- 7. Zorg voor een inclusief politiek proces voor vrede. Zodat alle stemmen, perspectieven en politieke facties betrokken worden, vooral degenen die*



mensen bezoeken de graven van hen die omgekomen zijn bij de bombardementen

gemarginaliseerd zijn en degenen die het meest getroffen worden door onrecht en geweld.

Als Vrienden zullen we de wereldwijde gemeenschap van Quakers blijven steunen om:

- 1. Roep dringend op en werk vurig voor een permanent staakt-het-vuren en versterk onze stem in onze gemeenschappen en op lokaal, staats- en nationaal niveau.*
- 2. Moedig besluitvormers aan die oproepen tot een staakt-het-vuren en zich inzetten voor vrede.*
- 3. Organiseer en neem deel aan onderwijs- en bewustwordings-activiteiten, acties en protesten totdat een staakt-het-vuren en een rechtvaardige en duurzame vrede zijn gerealiseerd.*
- 4. Steun actief het einde van de Israëliische bezetting en gelijke bescherming en rechten voor alle mensen die onder Israëliische controle leven. Zet je in voor acties als Quakerorganisaties en/of kerken totdat deze echt gerealiseerd wordt.*
- 5. Desinvesteer in bedrijven die profiteren van het militarisme, inclusief de bezetting van Palestina.*
- 6. Steun degenen in Israël en Palestina die werken voor vrede.*

Ondertekend door:

Hulporganisatie van Amerikaanse Vrienden (AFSC)

Hulporganisatie van Canadese Vrienden (CFSC)

Commissie van Vrienden voor Nationale Wetgeving (Friends Committee on National Legislation)

Friends World Comité for Consultation (FWCC)

Quakers in Groot-Brittannië

Quaker Raad voor Europese Zaken (QCEA)

Quaker Vrede en Sociaal Getuigenis (Quaker Peace and Social Witness)

Quaker-bureau van de Verenigde Naties (QUNO)

Bovenstaande Quaker-organisaties hebben deze verklaring gezamenlijk opgesteld. Wij nodigen alle Vriendenbijeenkomsten, kerken, scholen en organisaties uit om samen met ons deze oproep tot vrede met gerechtigheid te onderschrijven.

Teken de verklaring op:

<https://afsc.org/action/quaker-vision-peace-pledge>



**American
Friends
Service
Committee**



“Lente” Algemene Vergadering

Door Corien van Dorp en QCEA

Ons Quakerteam in Brussel (Quaker Council for European Affairs, of QCEA) kent een Algemene Vergadering (GA), bestaande uit Quakers van 17 nationale en Europese Quaker-organen. Ze vormen het ultieme besluitvormingsorgaan van QCEA.

In persoon en online kwam de GA bijeen op 22-23 maart 2024. Het doel was het werk van QCEA te verstevigen, dat vorig jaar met Tracey als nieuwe directeur en een herzien strategisch plan is ingezet.

We begonnen vrijdagavond met een carrousel waarin de stafleden in kleine groepen rouleerden. Op deze wijze konden GA leden interactief spreken over de drie thema's die QCEA hanteert

1. migratie en vrede,
2. klimaatrechtvaardigheid en vrede,
3. dialoog voor transformatie

Op uitnodiging van Tracey vertelde Kerri Kennedy over de werkzaamheden van AFSC (American Friends Service Committee). AFSC is werkzaam in 18 landen wereldwijd en in 35 steden binnen de Verenigde Staten van Amerika. AFSC beschikt over een staf van 110 personen. AFSC zou graag met QCEA samenwerken in zaken die Europa ook aan gaan. Met name in Gaza en ook in “salama hub”, die werkt vanuit Addis Abeba voor de Afrikaanse Unie ten behoeve van vredesprocessen.

Naast het afhandelen van de normale zaken voor een General Assembly, kregen we zaterdag een workshop van Sarah Diedro Jordao over antiracisme en anti onderdrukkend gedrag. Ze legde het begrip intersectionaliteit uit. Daarin zijn overlappende mechanismen werkzaam die onderdrukking veroorzaken. Intersectioneel samenwerken betekent dat we openlijk onze privileges kunnen delen. Het helpt om ons bewust te maken en een meer inclusieve organisatie te kunnen worden. Tevens werd de carrousel van

vrijdagavond vervolgd.

Na covid en Brexit zijn veel contacten van QCEA verwaterd. Door grote inzet van de staf worden deze contacten weer opnieuw opgebouwd.

Met de verkiezingen van het Europe Parlement (juni 2024) in aantocht, stuurt QCEA de leden van het Europese Parlement (MEP) een tekst over compassie, integriteit en respect. Ondanks de sobere bezetting van het bureau weet QCEA zichzelf binnen Europa op de kaart te zetten, maar om dit werk te kunnen continueren zijn nieuwe fondsen een noodzaak.

Terwijl zaterdagavond de gordijnen dichtgaan voor weer een succesvolle Algemene Lentevergadering, denken we na over de belangrijke rol ervan bij het bevorderen van de Quaker-waarden in het ingewikkelde landschap van de Europese beleidsvorming.

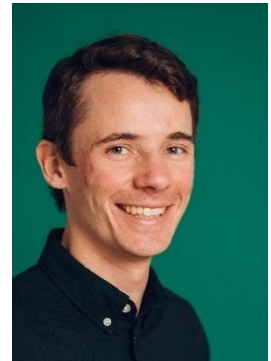
We spraken met George Thurley, die de European and Middle East Young Friends (EMEYF) vertegenwoordigt, en Pauline Goggin, vertegenwoordiger van de Ierse Quakers (IYM), om inzicht te krijgen in hun ervaringen en motivaties om deel uit te maken van de Algemene Vergadering.

1. Waarom heb jij de benoeming tot lid van de Algemene Vergadering aanvaard?

George: QCEA doet essentieel werk ter bevordering van de Quaker-waarden op Europees niveau, waar veel Europese wetgeving wordt gemaakt – Brussel is een van de meest lobbyistenrijke plekken op aarde. Dus we moeten er alles aan doen om te proberen ergens in de buurt van evenwicht te komen. Omdat ik eerder voor QCEA had gewerkt, wilde ik graag iets teruggeven. Ik zie het als onderdeel van mijn persoonlijke getuigenis. In mijn werk/getuigenis concentreer ik mij over het algemeen op klimaat en duurzaamheid, dus het is voor mij ook een goede manier



*Pauline Goggin, (linkedin)
Ik ben kunstenaar met interesse in sociale praktijken*



*George Thurley
(linkedin)*

Ik ben een duurzaamheidsprofessional, gemotiveerd om te werken voor een betere, duurzamere wereld. Ik heb ervaring met de Europese politiek, advocacy en onderzoek, met name op het gebied van circulaire economie, efficiënt gebruik van grondstoffen en duurzaam voedsel

om die dingen te leren en te verbinden met vrede en gerechtigheid, via QCEA.

Pauline: Het was een vraag waar ik zorgvuldig over moest nadenken en ik ben blij dat ik het gevoel had, dat ik mijn gedachten kon toelaten en naar

voren kon komen voor een benoeming op de Ireland Yearly Meeting. De huidige IYM-vertegenwoordiger Loretta O'Brien is een toegewijde en uitgesproken Vriend geweest. Zij heeft ons allen in IYM geïnformeerd over de noodzaak en urgentie van het hooghouden van het werk van QCEA. Ze organiseerde bij elke beschikbare gelegenheid, door fondsenwerving, lunches en maandelijkse bijeenkomsten en informeerde ons tegelijkertijd over noodzaak van een voortdurende Quaker-aanwezigheid in Brussel. Toen ik haar benaderde voor hulp bij mijn besluit, zorgde de kracht van haar overtuiging ervoor dat ik positief reageerde.



**Quaker
Council for
European
Affairs**

2. Hoe is het om lid te zijn van de Algemene Vergadering?

George: Uitdagerend maar de moeite waard! Geweldig om deel uit te maken van een Europees netwerk dat zich inzet voor vrede en klimaatrechtvaardigheid.

Pauline: Het kan moeilijk zijn, vanaf een afstand, om het Quaker-werk van stille diplomatie bij QCEA te zien, of in detail de omvang te kennen van het werk dat wordt uitgevoerd op het gebied van communicatie en vredesopbouw. Dat is de dagelijkse ervaring van het stafteam in Quaker huis. Het is een geschenk om te horen over hun werk bij QCEA. Ik heb het voorrecht gehad om mee te doen met een van de studiereizen naar EU-instellingen en ik heb nu enig idee van het bereik van QCEA binnen die instellingen.

3. Wat is de rol van een vertegenwoordiger van de Algemene Vergadering?

George: GA-vertegenwoordigers zijn er om het werk van QCEA te helpen sturen, en om te fungeren als tweerichtingsschakel tussen QCEA staf en vrijwilligers en de groep die ze vertegenwoordigen, in mijn geval EMEYF. Veel jonge Vrienden zijn politiek actief, dus het is goed om die connectie te leggen!

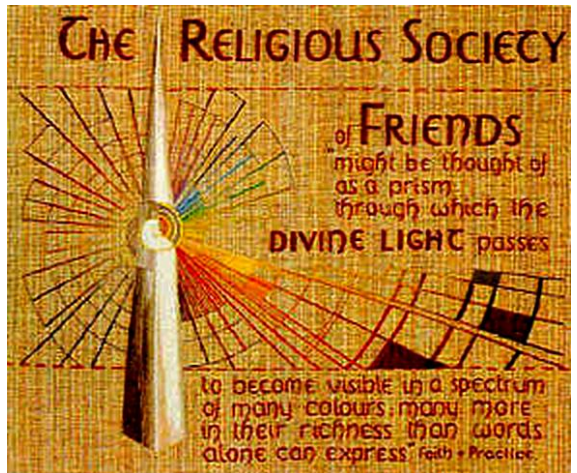
Pauline: De Algemene Vergadering van QCEA, waarvan de leden afkomstig zijn van jaarvergaderingen uit heel Europa, begeleidt en ondersteunt het werk en biedt Vrienden de kans om initiatieven te promoten bij het

opbouwen van relaties met EU-politici en bij de strategische ontwikkeling van het QCEA werk.

Ik denk graag dat wij, Vrienden, waar we ook zijn in Europa, allemaal deel uitmaken van een team voor vrede. En dat elke bijdrage, hoe klein ook, lokaal of in Brussel, waardevol is en ons allemaal helpt de groei van de vrede vast te houden. We houden het geloof levend in ons hart in een tijd van pijnlijke uitdagingen. Ik hoop dat ik als plaatsvervangend lid van de Ierse Algemene Vergadering die hoop kan overbrengen aan de mensen thuis in Ierland; dat ik ze kan laten weten dat QCEA in goede handen is, en dat de energie en moeite die het team in hun werk steekt, op een zeer goede manier aanstekelijk is.

Het is mij duidelijker dat het mijn rol als lid van de GA is, om samen met andere leden te zorgen voor de ontwikkeling van QCEA en haar werk in Europa. QCEA heeft een relatie opgebouwd met EU-personeel en de betrokken organisaties in Brussel. Ik voel me zeer bevoorrecht dat ik ben gevraagd om namens de Quakers deel te nemen aan dit belangrijke werk en ik hoop dat ik de Quakers in Ierland kan ondersteunen en informeren over de aard van het werk van onze Vrienden in Quaker House. Ik geniet ervan om in een luisterende en ondersteunende aanwezigheid te zijn, en ik hoop dat ik een voorbode van informatie kan zijn voor degenen, die dat gevoel van verbondenheid en vriendschap met het werk van QCEA voelen.

Terwijl de echo's van de Algemene Voorjaarsvergadering weerklinken, wordt het duidelijk dat de essentie van QCEA niet alleen in de organisatiestructuur ligt, maar ook in de collectieve geest van haar leden. Dank aan al onze vertegenwoordigers die waardevolle perspectieven en verbindingen met zich meebrengen en ervoor zorgen dat het werk van QCEA de Quaker waarden weerspiegelt.



Quaker Tapestry (wandtapijt) afgebeeld op de website van de Ierse Quakers

Een vlecht van heilig gras,

Door Robin Wall Kimmerer, boekbespreking door Mattanja Schwencke

Tijdens de retraite in februari vertelde ik Marielke over een boek waar ik heel enthousiast over ben. Sytse hoorde het en vroeg me er iets over te schrijven voor in de Vriendenkring. Dat bleek nog niet zo eenvoudig, het boek is dik en er komt heel veel in aan de orde.

Gelukkig heeft *Een vlecht van heilig gras* van Robin Wall Kimmerer ook nog een ondertitel: *Hoe de natuur, wetenschap en traditionele kennis ons leren respectvol met de aarde om te gaan.*

Dat geeft heel globaal aan waar het boek over gaat.

Robin Wall Kimmerer combineert twee kennistradities over het leven op onze planeet met elkaar. Ze is lid van de Potawatomi-stam en kan daardoor putten uit eeuwen aan ervaring over de ecosystemen in het noorden van de huidige Verenigde Staten van Amerika. Zij kan bovendien putten uit de kennis- en onderzoekstradities van de kolonisten uit Europa. Ze is opgeleid tot botanicus en professor in de bosecologie.

De combinatie levert een boek over dat veel verder gaat dan kennis over ecologie.



Robin Wall Kimmerer



Het gaat over samenwerking met de natuur, over een geschenkeconomie, over de vraag wat de mens te bieden heeft aan alle andere levens op aarde. Het gaat over bescheiden oogsten, over delen, over het weloverwogen voorbij laten zwemmen van een flinke deel van de zalmen, en het jagen met slechts één kogel. Het gaat over wederkerigheid en dankbaarheid, over overvloed en over schaarste. Het gaat over het scheppingsverhaal waarin Hemelvrouw een paradijs op aarde schiep en het verhaal over Windigo, het monster van de honger. Het gaat over vervuiling, vernietiging en oorlog, maar ook over herstel van leven en over vrede sluiten. Het gaat over de mens niet als kroon op de schepping, maar als een jongste familielid, dat nog heel veel kan leren van alle planten en dieren die al veel meer ervaring hebben met leven op planeet Aarde.

En dan heb ik nog lang niet alles genoemd.

Kimmerer geeft mij hoop op een andere manier van bestaan, niet op basis van een nooit eerder uitgeprobeerde utopie, maar op basis van een eeuwenoude doorleefde traditie.

En de dankzegging van de Onondaga-stam heeft mij geïnspireerd tot mijn dagelijkse dankzegging aan de zon, de lucht, het water, de aarde en alles wat daarin en op leeft.

Stam: Potawatomi; Oorsprong: Great Lake district

Na het ontstaan van de Verenigde Staten van Amerika is een groot deel van de Potawatomi in etappes verdreven naar minder vruchtbaar land, zoals zoveel andere oorspronkelijke bewoners van Amerika. Vervolgens zijn de kinderen veelal op kostscholen geplaatst waar 'de indiaan uit het kind' werd geslagen. Wat van de oorspronkelijke cultuur nog bewaard is gebleven, wordt nu weer verzameld en doorgegeven. De Potawatomi leren hun kinderen over de "Zeven Grootvader-leringen" van wijsheid, respect, liefde, eerlijkheid, nederigheid, moed en waarheid jegens elkaar en de hele schepping.



Great Lake District. De pijlen geven de deportaties aan naar de westkant van de rivier de Mississippi tot 1700 km zuidwestwaarts

Een openhartig verhaal over sterven.

De spirituele effecten van mijn keuze om mijn vader van de beademing te laten afhalen. Pendle Hill pamflet 479, van Sulamith Clearbridge vertaling Frieda Oudakker.



'Kiezen tussen twee kwaden'.

In januari 2016, op de geweldige leeftijd van 99 en driekwart jaar, lag mijn vader in het ziekenhuis aan de beademing. En ik had een bepalende stem in zijn toekomst. Zouden we hem verhuizen naar een verpleeghuis en de machine zijn ademhaling laten overnemen voor de rest van zijn leven? Of zetten we de machine uit en laten we de natuur haar werk doen?

Mijn vader had al een aantal jaren minstens één opname per jaar. Ik begon al rustig het vervolg af te wachten als hij weer werd opgenomen, in plaats van mij meteen van Vermont naar de omgeving van Chicago te haasten. In januari 2019 lag hij al 10 dagen in het ziekenhuis, toen mijn moeder en ik het gevoel kregen dat we erheen moesten gaan.

In die jaren had de familie al verscheidene keren rond de keukentafel gezeten om te bespreken welk 'einde -van-het-leven' scenario wij wilden. Mijn vader was altijd heel duidelijk: "Doe alles wat je kan om mijn leven te redden" één "Stop mij nooit in een tehuis".

In de afgelopen paar jaar zei hij iedere keer dat hij ziek was: 'Stop mij nooit in een tehuis'.

Maar we hadden ons nooit afgevraagd welke keus we zouden maken als iedere keus er één was die we niet wilden.

Ik ging direct van het vliegveld naar het ziekenhuis. Mijn vader had nu een congestief hartfalen. Hij leed. Hij kon niet meer praten. Als hij zich ergens over opwond moesten we raden wat hij ons wilde vertellen. Hij lag al 10 dagen in bed aan de beademing, zonder oefeningen of de kans om op te staan. Hij was te zwak geworden om zijn lichaam te bewegen. De zusters draaiden hem iedere twee uur om.

Ik was boos dat het familielid dat overzicht had over zijn situatie in het ziekenhuis het niet nodig had gevonden om mij te vertellen over zijn zwakte of

om een behandeling voor hem te organiseren. Hij had mij er niet over verteld als ik belde om updates te krijgen. Ik zou een behandeling voor hem georganiseerd hebben. Het totale gebrek aan beweging had grote gevolgen voor zijn toekomst.

In zijn rusteloosheid trok hij aan zijn infuus of aan zijn zuurstofmasker. Daarom hadden ze zijn handen aan het bed vast moeten binden als er niemand bij hem was. Mijn broer en zijn vrouw hadden geprobeerd te zorgen dat er altijd iemand bij hem was, maar dat was onmogelijk gebleken.

Toen ik binnenkwam in mijn vaders kamer en hem voor de eerste keer zag met die vastgebonden handen, brak dat mijn hart.

Er zat een grote dissonantie in het beeld: de banden waren van zacht materiaal en in grote lussen geknoopt, alsof ze zeiden: “We doen dit zo vriendelijk als we maar kunnen.”

Hij lachte en gebaarde nog steeds en beleefde plezier aan bezoek. Hij was er dol op als er veel familie kwam. Als we zongen bewoog hij zijn armen alsof hij ons dirigeerde, zoals hij altijd placht te doen. Hij wilde zo graag zijn honderdste verjaardag nog beleven. Dat duurde nog 3 maanden. Hoeveel slechter zou hij nog worden in die tijd? En zelfs als hij niet achteruit ging, in wat voor soort ellende zouden we hem brengen door hem tot dan te laten / te dwingen om te leven?

Sterven kan één mooiste momenten van liefde zijn. We laten onze geliefde gaan. We helpen hen om zich vrij te voelen om te gaan – naar huis te gaan – als je dat zo wilt noemen.

Deze situatie was helemaal verkeerd.

*Zoals de opgaande zon en zijn ondergang
wij herinneren ons hen*

*Bij het begin van een jaar en als het eindigt
wij herinneren ons hen*

*Als we een uitgestoken hand aannemen
wij herinneren ons hen*

*Als we prestaties leveren, gebaseerd op die van hen
wij herinneren ons hen*

*Zo lang wij leven, zullen zij leven
want zij zijn nu een deel van ons,
omdat wij ons hen herinneren.*

Een Joods gedicht: “Wij Herinneren Ons Hen”

De dokter zei dat ze mijn vader niet langer in het ziekenhuis konden houden, omdat ze hem niet meer konden behandelen. De arts vertelde mij vriendelijk en duidelijk dat mijn vader nooit meer zou kunnen lopen. Hij zou óf in een verpleeghuis moeten wonen, óf thuis met twee hulpverleners voor 24 uur per dag, wat wij ons niet konden veroorloven. Onze keus was: stoppen met alles te doen om zijn leven te kunnen redden, of hem in een verpleeghuis te brengen – exact het tegenovergestelde van de twee dingen die hij wilde. We moesten met hem praten over zijn situatie. Wie kon dat doen? Mijn moeder was 98 jaar, maar mentaal nog scherp. Zij zou diegene kunnen zijn. Maar we wisten allemaal dat ze niet genoeg meer kon horen. En dat zij niet duidelijk genoeg meer kon spreken zodat hij haar kon verstaan en begrijpen. Mijn broer zei dat hij het niet kon doen zonder in tranen uit te barsten. Ik dacht dat iedereen die hierover met mijn vader zou spreken in tranen zou zijn. Maar mijn broer was niet bereid diegene te zijn. Nee. Ik bleef over.

Ik ging met hem praten en de anderen kwamen met mij mee. Ik opende mijn mond, maar er kwamen geen woorden. Hoe vertel je iemand dat dat hij niet beter zal worden? Dat hij moet kiezen tussen leven en aan bed vastgebonden liggen, of sterven? Mijn schoonzuster begon mij woorden aan te reiken die de dokter had gezegd: je zult niet meer beter worden, je zult niet meer in staat zijn je bed te verlaten. Ik begon haar woorden na te zeggen en toen kon ik doorgaan.

Ik merkte dat ik boos was: waarom moest ik het zijn die het hem vroeg, het hem vertelde? Hij keek zo geschokt. Hij zei maar twee zinnestukjes in twee dagen, maar hij kon knikken of schudden met zijn hoofd. Ik moest dus alles zo formuleren dat hij met ja of nee kon antwoorden.

Ik vroeg hem of hij zijn behandeling wilde voortzetten of loslaten. Hij keek verward. Toen gaf God mij het idee in om te vragen of hij het aan mijn moeder wilde overlaten. Zelfs hoewel mijn vader het jaar hiervoor had gezegd dat hij klaar was om te sterven, dat hij vrede had met zijn leven tot dan toe,

was het niet wat hij nu probeerde uit te drukken. Hij glimlachte alleen maar, en knikte toen ik hem vroeg: "Wil je het aan mama overlaten?"

Zonder hem ontmoeten wij met zijn vieren de dokter nog een keer.



Als we besloten het aan de natuur over te laten zou het een langzame afname worden, eerst van de behandeling voor zijn hart, dan het toedienen van de zuurstof. Het zou van een paar uur tot een paar weken kunnen duren, afhankelijk van hoe mijn vader op iedere verandering zou reageren.



Mijn moeder zei: “Ik wil niet dat de mensen zullen zeggen dat ik mijn man vermoord heb.” De angst in haar stem sneed door mijn ziel. De dokter legde uit dat het niet hetzelfde was als moord, omdat mijn vader al overleden zou zijn als hij geen beademing met zuurstof had gekregen. Hij vertelde ons: “Ik ben juist met mijn eigen vader door hetzelfde proces gegaan. Ieder besluit dat je neemt is vanuit liefde. Iedere keus die je maakt is vanuit compassie en liefde.”

Gezegend zijn jullie die het licht uitdragen

*Gezegend zijn jullie
in wie het licht leeft.
In wie
de helderheid straalt
Je hart een kapel,
een altaar
waar in de diepste nacht
het vuur
wordt gezien
dat in jou schijnt.
In onstuitbaar vertrouwen
in koppige hoop
in liefde die verlicht
al het gebroekene
wat het vindt.*

(naar Jan Richardson, “Blessed Are You Who Bear the Light”)



In godsnaam? God als realiteit en als grote onbekende.

Een reactie op het artikel van David Boulton uit de Vriendenkring van april 2024

Door Truus de Boer, april 2024

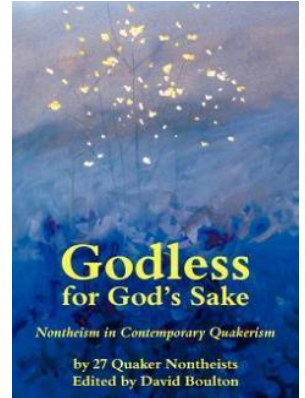
Heb ik de auteur goed begrepen? Martin Luther Kings daden en woorden en dat van anderen herleiden tot een religieuze impuls. 'God' herleiden tot een set waardevolle morele waarden die autoriteit bezitten omdat, ja omdat? Het grove, letterlijk nemen van God als iets dat nu niet meer zou kunnen. 'God' een symbool, en een metafoor voor goede handelen.

Heeft D. Boulton dan nooit ontmoet, ervaren, gevoeld, beleefd, getwijfeld aan, enthousiast begroet wat is, wat 'ganz anders' is en dan weer meest intiem en vertrouwd.

'Ik ben die ik ben' is de Naam opdat ik kan zijn wie ik ben: niet fatalistisch maar begeistert, niet verlamd maar levendig, verantwoordelijk voor mijn daden omdat mij de vrijheid van handelen geschonken is door ja, door God. Maar over wie spreek ik als ik 'God' schrijf?

Ik leerde allereerst kennen door mijn opvoeding, later uit de bijbel met die schier onuitputtelijke benamingen. Toen in theologie studie, meditatie, in mijzelf, buiten mijzelf. In 'the still point of the dance', ja overal vond ik de Eeuwige. En niet vergeten het leren kennen door hem die wij de 'zoon van' noemen, Jezus Messias.

Dan ook ervaren gevonden te worden, dan weer uitgedaagd, dan weer getroost door een Aanwezigheid die verder reikt dan mijn denken. Steeds ontdekkend in verwondering: God, zowel realiteit als grote onbekende. En steeds verder gaand op de weg van leren kennen - die ook beminnen is - en steeds weer helemaal opnieuw beginnen: een rijkdom die leven schept.



Oekraïense gewetensbezwaarde

Fragmenten uit het interview met Vitali Aleksejenko in QCEA blog

<https://qceablog.wordpress.com/2024/04/23/story-from-a-ukrainian-conscientious-objector/>

Ik ben Oekraïens, maar ik ben geboren en bracht mijn jeugd door in Oezbekistan. Daar kreeg ik de kans om vervangende dienst te ondergaan in plaats van militaire dienst. Bij mijn geboorte werd ik gedoopt in de Orthodoxe Kerk. Toen ik opgroeide, zag ik dat ze daar niet in liefde leefden, zoals Jezus leerde. Er was veel stress in het leven, vooral door onbegrip in mijn familie. De Heilige Geest gaf mij de opdracht om waarheid en genezing te zoeken in de christelijke literatuur. Ik vastte, vierde de sabbat en plotseling was het alsof ik opnieuw geboren werd.



Toen kwam de oorlog. Het was een ramp: mensen sterven, steden worden verwoest en de natuur lijdt. Veel mensen baden en bidden nog steeds voor vrede en gerechtigheid in Oekraïne en in de wereld. God in de hemel hoort zeker onze gebeden, en de machtigen in deze wereld moeten het ook horen. Ik geloof dat het niet alleen nodig is om voor vrede te bidden, maar ook niet deel te nemen aan oorlogen. Jezus leert ons: heb je vijanden lief, doe goed aan degenen die je haten, en bid voor degenen die je slecht behandelen. Verberg je zwaard op zijn plaats, want iedereen die het zwaard pakt, zal door het zwaard omkomen. Gezegend zijn de vreedstichters, want zij zullen kinderen van God worden genoemd. Jezus Christus zei ook in de Bergrede: verzoen je snel met je tegenstander. En we moeten naar deze wijze woorden luisteren. Als we er niet in slagen overeenstemming te bereiken, zal deze vijandigheid niet goed aflopen en kan er een nucleaire oorlog ontstaan die talloze mensen zal doden. Alleen op een vreedzame manier, met Gods hulp, door het gebod 'gij zult niet doden' en de geboden van liefde te volgen, kunnen we gerechtigheid en vrede bereiken. Hart en geweten zullen helpen de woede en de pijn van verlies te overwinnen, zich te verzoenen en te leren leven zonder oorlog. Christus zei: gezegend zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

Ik heb drie maanden in de gevangenis gezeten. Zo werd ik gestraft voor het feit dat mijn christelijk geloof en mijn geweten mij niet toestaan naar het leger te gaan om mensen te vermoorden.

Een Quaker-manier naar zorg voor de aarde

Quaker Speak door Cherice Bock

Cherice Bock maakt zich zorgen over de menselijke neiging om onze spirituele zorgen te scheiden van onze materiële omstandigheden – een probleem dat zij terugvoert naar een dualistische filosofische traditie die ‘cultuur’ boven ‘natuur’ verheft.

“Voor velen van ons, die hebben geleerd dat het ons hele leven moeilijk is om ons verbonden te voelen met de natuurlijke wereld”, reflecteert ze. Dat is de reden waarom zij en Christy Randazzo een andere manier van denken hebben uitgewerkt, waarbij ze gebruik maken van de Quaker-traditie om een milieubewuste gevoeligheid te stimuleren.



Cherice beroept zich op de metafoer van het Licht om te laten zien hoe mensen en andere wezens deel uitmaken van een onderling verbonden systeem. ‘Naarmate we beter leren deel uit te maken van de gemeenschap,’ legt ze uit, ‘hoeven we niet te proberen alles onder controle te houden en boven de natuur te staan. Wij zijn deelnemers en geliefde leden van de gemeenschap.’

De basis van al deze vredes- en gerechtigheidskwesties zijn het milieu, het klimaat en de natuurlijke hulpbronnen. Het klikte gewoon, zoals: "Oh, dit is een kwestie van gerechtigheid." Dit is... weet je... klimaatverandering, de schade aan het milieu die we aanrichten, alle verschillende onderdelen van het milieu en de klimaatcrisis. Dit is een kwestie van sociale rechtvaardigheid van onze tijd.

Ik ben Cherice Bock en ik gebruik zij/haar voornaamwoorden. Ik kom uit Oregon. Ik woon op Kalapuya-land in de Willamette-vallei. Ik ben lid bij North Valley Friends en lid van Sierra Cascades. Quaker Jaarvergadering.

Spiritualiteit en sociale rechtvaardigheid zijn nauw met elkaar verbonden. Vrienden hebben, althans traditioneel, een contemplatieve stijl van aanbedding, van spiritualiteit. Het is een soort ritme waarin je tijd besteedt aan contemplatie, tijd besteedt aan wachten en luisteren. En dan doen we ook

daadwerkelijk wat we horen. En natuurlijk luisteren we ook terwijl we welke actie dan ook ondernemen. Ik denk dat er veel kracht, vreugde en diepgeworteldheid kan voortkomen uit het combineren van spiritualiteit met sociale rechtvaardigheid.

We hebben soms de neiging om spiritualiteit te beschouwen als een soort ontsnapping aan ons lichaam. Vooral voor Quakers wanneer we in stilte samenkomen. En vaak kan het voelen als: "Ik ga me concentreren op mijn geest, ga een beetje uit mijn lichaam en negeer mijn lichaam zoveel mogelijk." Dat is nogal een probleem, omdat we niet ons volledige zelf zijn. We proberen gewoon aan onszelf te ontsnappen.

Er is een lange geschiedenis, vooral in het Westen, als je het zo wilt noemen, in het soort westerse culturen van ontkoppeling van de rest van de natuurlijke wereld. Dit komt voort uit het soort dualisme van natuur versus cultuur en het zien daarvan als een hiërarchie. Dus als je hebt: "cultuur is beter dan de natuur." En dus proberen we aan de natuur te ontsnappen of de natuur te beheersen om cultuur of beschaving te creëren. Terwijl westerse culturen of Europese landen andere delen van de wereld koloniseerden. Ze brachten het idee naar voren dat de westerse cultuur beter is en dat de natuur slechter is. En dus moeten we proberen te ontsnappen aan de natuur. Voor velen van ons die in ons hele leven geleerd hebben, is het juist moeilijk om ons verbonden te voelen met de natuurlijke wereld, of we vinden het een beetje subversief om dat te doen, of het is niet zo goed als leven, losgekoppeld van de natuur. Het is dus heel moeilijk om, denk ik, de geest en het handelen van veel Amerikanen te doorbreken.

Mijn vriend Christy Randazzo en ik hebben geprobeerd na te denken over "hoe kunnen we vanuit de Quaker-traditie een manier van zorg voor het milieu introduceren." En dus begonnen we na te denken over de metafoor van het licht, het licht van binnen of het innerlijke licht, het licht van Christus. Mensen gebruiken verschillende termen, maar het licht is dit concept dat belangrijk is voor vrienden door de eeuwen heen en in verschillende delen van de Quaker-traditie. En zo ontwikkelde zich een soort eco-theologie van licht die ons helpt die metafoor van het licht vanuit de Quaker-traditie te transformeren naar iets dat ecologische betekenis heeft.

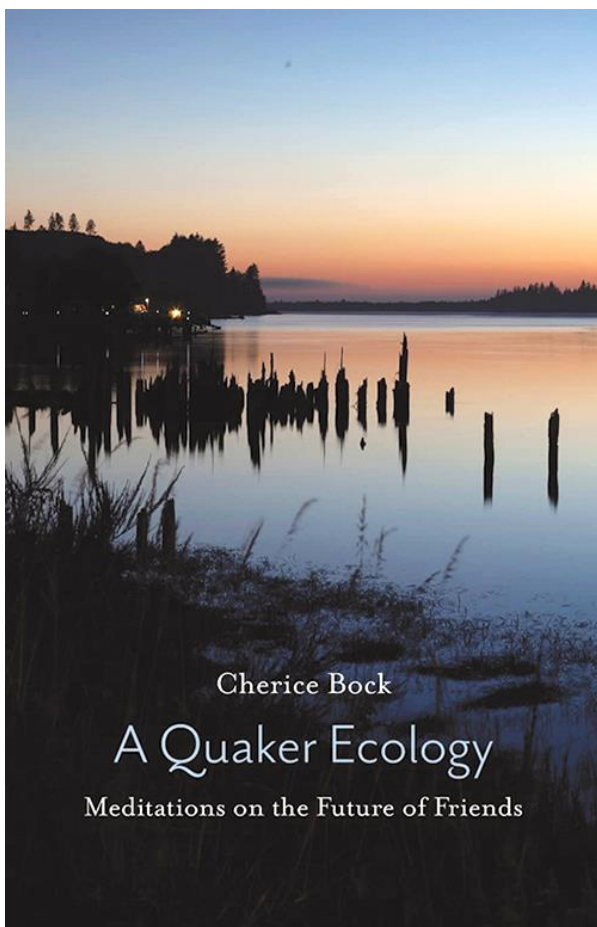
Wij als mensen ervaren een deel van het licht. Velen van ons kunnen zien door het licht. We kunnen het licht op onze huid voelen. Het houdt ons warm. We kunnen niet alle dingen verwerken die het licht te bieden heeft. We hebben andere soorten nodig om alle dingen te verwerken die het licht onze hele gemeenschap te bieden heeft. Terwijl het licht onze gemeenschap

binnenkomt, verwerken verschillende soorten en verschillende individuen binnen die soorten verschillende delen van het licht en zijn ze in staat om verschillende aspecten van energie en voeding binnen dat ecosysteem mogelijk te maken die we niet zouden hebben als die soort er niet was. Al deze systemen die we nodig hebben functioneren vanwege het licht en dus kan de mensheid zelf niet al ons voedsel ontvangen zonder al die andere soorten, zonder dat de hele gemeenschap samenwerkt.

Het is een plaats van diepe verbondenheid voor de mensheid, dat we hier in deze gemeenschappen thuishoren, en dat we met de hele gemeenschap van ons leven kunnen deelnemen. We hoeven onszelf niet als boven, apart of anders te beschouwen. Terwijl we leren hoe we beter deel kunnen uitmaken van de gemeenschap, terwijl we leren hoe we het licht kunnen ontvangen dat we nodig hebben van de andere wezens, en ook hoe we het licht dat we hebben en de energie die door ons heen stroomt, kunnen besteden aan de zorg voor de wereld om ons heen. ons. Dan maken wij deel uit van die gemeenschap. Wij horen hier helemaal thuis. We hoeven niet te proberen alles onder controle te houden en boven de natuur te staan, maar we zijn deelnemers en geliefde leden van de gemeenschap.

Discussievraag:

- Hoe kunnen Quakers zich verbinden met aardezorg als een kwestie van gerechtigheid?



Israëliësch/Palestijns conflict

Verlag van de Bijeenkomst van Vrijzinnigen Bennekom op 17 maart 2024 (n.a.v. de website van Vrijz. Bennekom)

Sytse en Marlies Tjallingii, leden van de Quakergemeenschap, vertelden over hun ervaringen in Israël, De Westbank en Gaza. Zij legden in hun verhaal bewust de focus op de mens; de verschillende groepen mensen die samenleven in deze regio. Tijdens deze bijeenkomst boden we ruimte aan iedereen die gevoelens van geraaktheid wilde delen.

Geraaktheid delen doen we vanuit de stilte. Iedereen die behoefte had kreeg de gelegenheid zich uit te spreken. Daarna was het stil; er werd niet op gereageerd. In die stilte resoneerde datgene wat was uitgesproken en er kwam ruimte om de geraaktheid een plek te geven.



De kracht van het symbool

We gebruikten een symbool, bijvoorbeeld een steen of een voorwerp, om onze woorden kracht bij te zetten. We nodigden de deelnemers daarom uit om een voorwerp van huis mee te nemen, die haar of zijn gevoelens het beste symboliseert. Nadat jij jouw geraaktheid hebt gedeeld, of wanneer iemand anders jouw gevoel goed heeft verwoord, werd je uitgenodigd dat voorwerp in het midden van de kring te leggen.

Het Quaker Hulp Fonds

Zowel het honorarium voor de gespreksleiders als de opbrengst van de collecte komen geheel ten goede aan het Quaker Hulp Fonds. Het geld wordt besteed aan voedselhulp en activiteiten met kinderen door het Amerikaanse Quakerfonds, die werkt in Gaza.

We hopen dat deze gelegenheid om gevoelens te delen enige verlichting kan bieden in het verwerken van de constante stroom verontrustende nieuwsberichten.



De Palestijnse Quaker-school die 150 jaar oorlog en bezetting heeft overleefd

Fragment van Quaker Speak met Rania Maayeh Directeur en Omar Omar Tesdell, secretaris van de raad van toezicht.



Ramallah Friends School werd in 1869 opgericht door twee vrienden uit New England, toen Palestina nog onder de heerschappij van het Ottomaanse Rijk stond, en groeide uiteindelijk uit tot twee campussen in de naburige steden Ramallah en Al-Bireh.

De school heeft tientallen jaren van geweld doorstaan tijdens de Israëliëse bezetting van de Westelijke Jordaanoever en was soms zelfs het doelwit van aanvallen, maar blijft floreren. ‘Als het erop lijkt dat de hoop verloren is,’ zegt Omar, ‘proberen we een toevluchtsoord te bieden waar mensen zich welkom [en] vrij kunnen voelen, terwijl ze buiten de muren helemaal niet vrij zijn.’

Eli en Sybil Jones zamelden na hun pelgrimstocht geld in en keerden onmiddellijk terug naar Palestina, naar Ramallah, kochten het land en richtten een school voor meisjes op. Er werd grond aangekocht in de stad El-Bireh waar de jongensschool was gevestigd. Ik denk dat de afgelopen dertig jaar de twee scholen gemengd waren. De campussen zijn prachtige stenen bouwwerken uit de 19e eeuw. De stad is rondom de campussen ontstaan. En dus zijn het eigenlijk heiligdommen van bomen, frisse lucht en groen.



De school heeft twee wereldoorlogen en machtsoverdrachten doorstaan: van de Ottomaanse overheersing naar de Britse regering, naar de Jordaanse regering en naar de Israëliëse bezetting. Palestina blijft worstelen met complexe politieke realiteiten, voortdurende uitdagingen, de oorlog in Gaza, de escalatie van geweld op de Westelijke Jordaanoever. We zijn onder bezetting, en terwijl we dit alles blijven doorstaan, dient de erfenis van de geschiedenis van onze scholen als herinnering aan de blijvende kracht en niet-aflatende toewijding van de Palestijnen aan onderwijs en gemeenschap die ons al die jaren hebben gesteund. Als de hoop verloren lijkt te zijn, proberen we een toevluchtsoord te bieden waar mensen zich welkom kunnen voelen; mensen kunnen zich, voor zover mogelijk, vrij voelen, terwijl ze buiten de muren helemaal niet vrij zijn. Het is een plek voor hoop, waar Palestijnen onderwijs vinden als middel tot

veerkracht en verzet. Binnen ons Quaker-geloof en onze praktijk hier op de Franse school hebben we een zeer open en geïntegreerd begrip van ons geloof met betrekking tot mensen van andere christelijke denominaties en van onze moslimvrienden en burens.

Het quakerisme wordt dan een soort kanaal waardoor mensen zonder enige verwachting toegang kunnen krijgen tot nieuwe inzichten in hun eigen geloof.

Deze Quaker-waarden, zijn universele waarden waar ze als Palestijnen en niet-Quakers in geloven, omdat ze in elke religie voorkomen. Maar als we ze onder de aandacht brengen en ze integreren in ons curriculum, onderscheidt dit de Ramallah Friends School omdat het op waarden gebaseerd onderwijs is.

Quakerisme bevordert een sterk gevoel van empathie en mededogen jegens anderen. Quakers geloven in de inherente waarde, goedheid en waardigheid van ieder mens. En dit is de drang van Quakers om te pleiten voor de rechten en het welzijn van alle individuen, voor rechtvaardigheid en voor gelijkheid. Vooral degenen die gemarginaliseerd en onderdrukt worden.

Iedereen die op de school werkt, werkt in het belang van de kinderen. De school heeft deze transformerende kracht om Palestijnen op te leiden in de richting van het creëren van een positiever en democratischer Palestina. We zijn dankbaar voor al het Palestijnse personeel, en we zijn dankbaar voor alle vrienden die de school blijven steunen. Of ze nu vrienden van de school zijn, of ze nu afgestudeerd zijn aan de school, of het nu Quakers uit de VS zijn of van over de hele wereld. We zijn erg dankbaar. We hebben vrijwilligers nodig en we hebben ook de steun nodig om deze school voor een veel langere termijn te kunnen onderhouden. Ik bedoel, het is al meer dan 155 jaar geleden en we hopen dat het ook nog honderden jaren zal duren.



Friends School Ramallah

Momenten van vreugde voor kinderen in Gaza

Door Firas Ramlawi 5 april 2024



Spelletjes en recreatieve activiteiten georganiseerd door AFSC en partners toveren een glimlach op de gezichten van kinderen te midden van aanhoudende conflicten en ontberingen.

De afgelopen vijf maanden heeft het AFSC-team in Gaza voedsel, water en andere essentiële hulp geboden aan honderdduizenden ontheemden. We organiseren ook recreatieve activiteiten voor kinderen die in schuilplaatsen en tenten wonen.

Deze activiteiten bieden kinderen een vorm van psychologische ondersteuning en verlichting van de stress en trauma die ze kunnen ervaren. Spellen, zingen, dansen en andere activiteiten zijn een eenvoudige manier om kinderen te helpen omgaan met hun emoties, een gevoel van normaliteit terug te krijgen en momenten van vreugde en geluk te vinden te midden van de meest uitdagende omstandigheden.

Tot nu toe heeft ons team ruim 17.862 kinderen bereikt. De reacties van de kinderen zijn overwegend positief. Kinderen van alle leeftijden doen met enthousiasme en enthousiasme mee. Velen spreken hun dankbaarheid uit voor de broodnodige onderbreking van de ontberingen waarmee zij worden geconfronteerd.

Vorige maand heeft ons team activiteiten en speelgoed meegenomen om uit te delen naar een opvangcentrum in Rafah. Daar ontmoetten we een 10-jarig meisje genaamd Amal en haar familie. Een felgekleurd knuffeldier genaamd

Barpy trok haar aandacht. Amal deed gretig mee met de andere kinderen en speelde spelletjes, waarbij ze even de problemen vergat die haar omringden. Maar toen ze Barpy ontving, kende haar vreugde geen grenzen.

Tranen welden op in Amals ogen toen ze het knuffeldier stevig tegen haar borst drukte. Ze

had nog nooit zelf gespeeld gehad. Ze vertelde ons hoe ze geld had gespaard in de hoop ooit gespeeld voor zichzelf te kunnen kopen.

Momenten als deze geven mij hoop: de tastbare tekenen van veerkracht en solidariteit waar we elke dag getuige van zijn. Het zien van de vreugde in de ogen van kinderen tijdens onze activiteiten, het zien hoe de gemeenschap samenkomt om elkaar te steunen, en het observeren van de kracht van gezinnen die met tegenslag te maken krijgen, zijn krachtige herinneringen aan het vermogen van de menselijke geest om ontberingen te overwinnen.

Met uw hulp maken wij samen een verschil. Elke hulpverlening, elke medische interventie en elke daad van medeleven brengt hoop voor individuen en gezinnen die worstelen om te overleven. Elk leven dat we aanraken draagt bij aan een reservoir van hoop en drijft ons vooruit in onze inspanningen om het lijden te verlichten en bij te dragen aan een betere toekomst voor iedereen die door de crisis wordt getroffen.

In deze aanhoudende crisis vragen we de mensen in de VS om uw steun aan Gaza en zijn inwoners voort te zetten. Gebruik alstublieft uw stem om te pleiten voor een staakt-het-vuren en diplomatieke inspanningen om een einde te maken aan het conflict en het lijden..



Firas Ramlawi is Office Manager voor het AFSC-kantoor in Gaza. Sytse en Marlies Tjallingii staan nog steeds met hem in contact. Hij moest uit het noorden van Gaza vluchten naar het zuiden en is daar ook niet veilig.

Hoe wij als Quakers handelen?

Uit: <https://www.quaker.org.uk/faith/our-values>



Quakers in Britain

We hebben geen vaste geloofsovertuiging, omdat we hebben ontdekt dat de zoektocht naar waarheid ons naar nieuwe uitingen van waarden kan leiden, maar ook naar de bevestiging van bestaande waarden. Deze waarden noemen wij ‘getuigenissen’. Vandaag concentreren we ons op eenvoud, waarheid, gelijkheid en vrede en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

Onze getuigenissen moedigen ons aan om te werken aan een rechtvaardiger, vreedzamere en duurzamere wereld. Het is niet altijd gemakkelijk om op deze manier te leven, maar als Quakers proberen we elkaar aan te moedigen om het te blijven proberen.

Eenvoud

Quakers maken zich zorgen over overdaad en verspilling in onze samenleving. Wij willen ervoor zorgen dat ons gebruik van natuurlijke hulpbronnen duurzaam is. We proberen eenvoudig te leven en ruimte te vinden voor de dingen die er echt toe doen: de mensen om ons heen, de natuurlijke wereld en onze ervaring van stilte.

Waarheid

Quakers proberen te leven volgens de diepste waarheid die we kennen, en we verbinden ons hier het diepst mee in de stilte van aanbidding. Dit betekent dat we te allen tijde de waarheid moeten spreken, ook tegen mensen in machtsposities. Omdat we ons laten leiden door integriteit, verwachten we dat ook in het openbare leven terug te zien.

Gelijkwaardigheid

Quakers geloven dat iedereen gelijk is. Dit inspireert ons om te proberen de systemen te veranderen die onrechtvaardigheid veroorzaken en die ons ervan weerhouden echte gemeenschappen te zijn. Het betekent ook werken met mensen die onrecht ondergaan, zoals gewetensgevangenen en asielzoekers.

Vrede

Quakers zijn misschien het meest bekend vanwege onze vredesgetuigenissen. Het komt voort uit onze overtuiging dat liefde centraal staat in het bestaan en dat al het menselijk leven evenveel waard is. Het heeft ertoe geleid dat Quakers militaire dienst hebben geweigerd en creatief voor de vrede hebben gewerkt. Dit varieert van praktisch werk in gebieden die getroffen zijn door gewelddadige conflicten tot het ontwikkelen van alternatieven voor geweld op alle niveaus. Dit kan persoonlijk of internationaal zijn.

Van opgedrongen oorlogslogica tot opgelegde militarisering?

Door Marc Akkerman, van Stop Wapenhandel, 4 APRIL 2024

Je kunt geen krant openslaan of de paniekzaaijerij over de Russische dreiging vliegt je om de oren als inbedding voor een eindeloze stroom oproepen voor meer militaire uitgaven, meer bewapening, herinvoering van de dienstplicht en het overschakelen op een ‘oorlogseconomie’, het woord dat militairen, politici en journalisten sinds vorig najaar in de mond bestorven ligt. Voorstellen voor grote stappen richting diepgaande maatschappelijke militarisering worden zonder enige terughoudendheid op tafel gegooid en dissonante geluiden – oproepen voor ontwapening en diplomatie – zijn niet welkom.



Een oorlogseconomie behelst meer dan hogere wapenproductie op zich. Grote delen van de economie worden in dienst van oorlogsvoorbereiding of -voering gesteld, en in het verlengde daarvan wordt ook de maatschappij die kant opgeduwd. Dit heeft verstrekkende gevolgen, ten koste van andere productie en uitgaven. Josep Borrell, de hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid schreef begin april terecht De verschuiving naar een oorlogseconomie betekent noodzakelijkerwijs veel minder uitgaven voor onderwijs, gezondheidszorg, sociale zekerheid, wegen, civiele infrastructuur, energiesystemen...” Helaas ging het hier niet om een zeldzaam moment van zelfinzicht over de destructieve koers van Europese militarisering, maar om een bejubeling van de negatieve binnenlandse kosten in Rusland voor het continueren van de invasie in Oekraïne In de waaier van stemmen die zich roeren in de militaristische pleidooien spelen twee hoge Nederlandse militairen een voortrekkersrol: Generaal Onno Eichelsheim, Commandant der Strijdkrachten, en admiraal Rob Bauer, voorzitter van het Militair Comité van de NAVO.

In Eichelsheim sprak bij de jaarlijkse wapenbeurs van de Nederlandse militaire industrie in november over de noodzaak van het opschalen van wapenproductie, “want als we dat niet doen, staat onze vijand niet alleen aan de poort te

rammelen maar in onze voortuin”. Hij plaatst dit nadrukkelijk in een proces waar de hele samenleving bij betrokken moet worden: “Wij hebben allemaal een rol, want iedereen wil zijn of haar vrijheid beschermen. Vrede is onze collectieve verantwoordelijkheid”.

Deze thematiek blijkt terugkomen in Eichelsheims uitingen. In een speech in februari hamerde hij erop dat de samenleving zich voor moet bereiden op oorlog en moet accepteren dat dit kosten met zich meebrengt: “Ik heb onze hele samenleving nodig om deze mentaliteit te bereiken: voor elkaar opkomen; werken aan een gemeenschappelijk doel. [...] Dit is de mentaliteit waar we gebruik van moeten maken. Want in tijden van vrede ondersteunt de krijgsmacht de bevolking. In tijden van oorlog steunt de bevolking de strijdkrachten.” In een blog van een maand eerder richt hij zich met dezelfde boodschap nadrukkelijk tot iedere burger: “De huidige situatie in de wereld vraagt wat van ons allemaal. Onze collectieve zelfredzaamheid moet omhoog en daar spelen we allemaal een rol in. Bedenk je ook dat de overheid er niet alleen voor jou is, maar dat jij andersom ook iets kunt betekenen voor de overheid en onze samenleving. We moeten samen nadenken over het zorgen voor meer betrokkenheid bij onze veiligheid. Met meer reservisten, maar bijvoorbeeld ook met initiatieven als het dienjaar.”

De lijn van Eichelsheim, die ook voor de overgang naar een oorlogseconomie pleit, is duidelijk: oorlog staat voor de deur en iedereen in Nederland heeft de verantwoordelijkheid de krijgsmacht te steunen en een bijdrage aan oorlogsvoorbereiding te leveren.

Rob Bauer doet er nog een schepje bovenop als het gaat om paniek zaaien. Op een persconferentie na een NAVO-bijeenkomst in januari raadde hij iedereen aan zich alvast op een komende oorlog voor te bereiden: “Je moet water in huis hebben, een radio op batterijen en een zaklantaarn die op batterijen werkt. Zodat je de eerste 36 uur kunt overleven.” Net als Eichelsheim stelt hij dat de hele samenleving betrokken moet worden in de transformatie naar een oorlogseconomie en dat er een algemene mentaliteitsverandering nodig is. NOS-correspondent Kysia Hekster duidde de uitspraken van Bauer als, door veel militairen gedeelde, kritiek op politici die zich te weinig zouden inspannen hiervoor en niet snel genoeg die omslag naar een oorlogseconomie zouden maken.

In een interview eind maart in het AD was Bauer wederom zeer uitgesproken. Hij stelde dat er eigenlijk gewoon naar militairen geluisterd moet worden: “In een tijd van oorlog wil je van een militair horen hoe het zit. Ik help politici om aan kiezers uit te leggen wat er moet gebeuren.” En weer was de boodschap aan de samenleving: “Weerbaar zijn. Je verantwoordelijkheid nemen.”

Hinten naar autoritair bestuur

De spanningen tussen het Westen en Rusland en China worden vanuit ‘onze’ kant graag afgeschilderd als een confrontatie tussen moderne, liberale democratieën en autoritaire regimes. Ook in de uitingen van Eichelsheim en Bauer klinkt dat door: het gaat om het beschermen van democratie en vrijheid. De oorlog in Oekraïne “gaat over Rusland dat bang is voor iets dat veel krachtiger is dan welk fysiek wapen op aarde dan ook – democratie”, aldus Bauer.

Tegelijkertijd suggereren ze dat het voor die strijd wel nodig is om hier meer autoritair bestuur te accepteren. Beiden storen zich bijvoorbeeld aan bezwaren tegen de forse uitbreidingen van militaire oefenterreinen. “Veel mensen kunnen dingen tegenhouden. En maar heel weinig mensen kunnen dingen doordrukken. Daar mag wel iets aan gebeuren, vind ik”, zegt Bauer.



Zulk hinten op het desnoods afdwingen van een bijdrage aan militarisering klinkt de laatste tijd vaker, van diverse kanten. Bijvoorbeeld als het gaat om de toegang van de militaire industrie tot privaat geld. Wapenbedrijven klagen er al jaren over dat pensioenfondsen en banken te weinig in hen zouden willen investeren en hebben hier een speerpunt van hun lobbyactiviteiten van gemaakt. Dit is inmiddels grif overgenomen door beleidsmakers. Op Europees niveau leidde dit al tot oproepen van de Europese Commissie en de EU ministers van Defensie aan vermogensbeheerders om beperkingen ten aanzien van de wapenindustrie te laten varen. In Nederland is minister Ollongren van Defensie hun grootste pleitbezorger. In gesprekken met pensioenfondsen hierover noemde ze hen ‘onderdeel van het probleem’, en ze liet zich al eens ontvallen dat het jammer zou zijn als het uiteindelijk zou moeten komen tot het opleggen van een verplichting in wapenbedrijven te gaan beleggen. Intussen stelde CDA-Kamerlid Boswijk al voor pensioenfondsen in de Kamer te ontbieden om te komen uitleggen waarom ze niet in wapens willen investeren.

De veel bepleitte overgang naar een oorlogseconomie zou ook elementen van dwang mogelijk maken. Zo zouden bedrijven gedwongen kunnen worden om over te gaan tot of prioriteit te geven aan militaire productie en kan toeleveranciers opgelegd worden dat ze in de eerste plaats grondstoffen of

onderdelen voor zulke productie moeten leveren. En uiteraard zou een herinvoering van de dienstplicht de dwang ook naar een persoonlijk niveau brengen, waarbij jongeren het oorlogsdenken ingezogen worden en zich voor moeten bereiden op het plegen en ondergaan van geweld.

Overigens hebben die westerse moderne, liberale democratieën natuurlijk helemaal geen principiële moeite met autoritaire regeringen. Als het gaat om ‘onze’ economische of militaire belangen, toegang tot fossiele brandstoffen en andere grondstoffen of het tegenhouden van vluchtelingen, vliegen geld, wapens en goodwill probleemloos in grote getale naar talloze onderdrukkende regimes. Hoe ver die nadruk op eigen belangen reikt bleek ook in maart, toen de Verenigde Staten Oekraïne op de vingers tikte vanwege aanvallen op Russische olieraffinaderijen; op stijgende olieprijsen als gevolg daarvan zat de Amerikaanse regering niet te wachten.

Breder gedeeld

Dat militairen denken in militaire termen en vermeende oplossingen en oproepen tot meer politieke en maatschappelijke steun voor de krijgsmacht en voor wapenproductie is op zich niet zo verwonderlijk. Dat ze zich in dit kader uitgesproken politiek, en op nogal dwingende wijze, uitlaten én dat ze zo’n centrale, leidende plaats gegeven wordt in het publieke debat is echter wel tekenend voor het maatschappelijk en politiek momentum.

Ze staan daarin zeker niet alleen. Hordes ‘deskundigen’, politici en journalisten roepen in koor hetzelfde, aangevuld met een dosis oud-vredesactivisten die hun ‘ontwaking’ als nieuwe cheerleaders voor het militarisme graag van de daken schreeuwen. Ook de wapenindustrie krijgt alle ruimte om zijn wensen naar voren te schuiven. We bevinden ons in een massaal opgedrongen tunnelvisie van oorlogslogica en militarisering, die sinds het einde van de Koude Oorlog niet zo sterk is geweest. Een koers die escaleerde sinds de Russische invasie in Oekraïne, maar waar de fundamenteën – stijgende militaire uitgaven, Europese militarisering, de 2%-norm van de NAVO – al eerder voor gelegd waren.

Sinds vorig najaar is een nieuw offensief op dit vlak te zien. Het lijkt erop dat dit een reactie is op twee ontwikkelingen: het besef dat Oekraïne niet op het punt staat de oorlog van Rusland te winnen voedde twijfels over het doorgaan op dezelfde koers van volledige inzet op militaire steun en het afwijzen van diplomatie, én de oorlog in Gaza zorgde voor een verschuiving van de aandacht en, althans in bepaalde kringen, een iets kritischer houding ten opzichte van het westers militair-industrieel complex. Vooral het aanjagen van angst over de directe dreiging die Rusland voor Europa als geheel zou vormen heeft sindsdien een hoge vlucht genomen.

Waar is het tegengeluid?

Wie van de militaristische koers afwijkt krijgt niet alleen weinig ruimte, zo worden in kranten en andere media slechts sporadisch andere meningen belicht of in opinierubrieken toegelaten, maar kan ook op hoon en scheldpartijen rekenen. Wie niet meedoet is een Putin-versteher, landverrader of naïeveling. Oproepen voor vrede en ontwapening zijn niet gewenst. Feiten, over bijvoorbeeld de militaire verhoudingen tussen de EU en Rusland, de gevolgen van steun voor de wapenindustrie of hoe het afwijzen van onderhandelen in Oekraïne vooral heel veel doden met zich meebrengt, worden daarbij niet relevant geacht.

We moeten er eerlijk over zijn dat het feit dat de Nederlandse vredesbeweging klein, verouderd en versnipperd is, en bijgevolg weinig slagkracht heeft, eveneens bijdraagt aan het ontbreken van een hoor- en zichtbaar tegengeluid. Goede tegenargumenten en oproepen voor een andere koers worden zo niet of alleen moeizaam en kleinschalig vertaald naar publieke actie, voeten en handen op straat en effectieve campagne. Daardoor landen ze ook niet bij een breder publiek, waar nog wel iets te winnen is – het lijkt erop dat de maatschappelijke steun voor het oorlogsdenken weliswaar groot is maar toch iets minder massaal en eenduidig als die in politiek en media naar voren komt.

Want eigenlijk is het nogal verbazingwekkend hoe dit militariseringsproces zich zo makkelijk kan voltrekken. Hoe de uitspraken van militairen als Eichelsheim en Bauer – met niet alleen hun paniekzaaiërij en nadruk op militaire oplossingen, maar ook hun hintten op dwang en maatschappelijke volgzzaamheid en gehoorzaamheid – als normaal gezien worden. Hoe het geaccepteerd wordt dat miljarden weggesmeten worden naar nieuw wapentuig, ten koste van noodzakelijke uitgaven in andere sectoren (zorg, onderwijs, klimaat). Hoe de dienstplicht weer in beeld is. Het is de overwinning van stoerdoenerij en machodenken, geloof in geweld, internationaal egoïsme en een vertekend zelfbeeld op alles waar we als vredesbeweging voor staan en waar we ons voor inzetten. Hoog tijd voor een nieuwe strategie voor de vredesbeweging in deze moeilijke tijd.



Zendbrief van QCEA uit Brussel

Beste Vrienden,

Groeten vanuit het Quakerhuis in Brussel waar de Algemene Vergadering van QCEA bij elkaar is gekomen van 22 t/m 23 maart 2024.

Vertegenwoordigers van de jaarvergaderingen, organisaties die financiële steun bijdragen, en vanuit EMES en EMEYF samen met de betaalde medewerkers van QCEA zijn bij elkaar gekomen om het werk van 2023 af te ronden. Wij hebben van ieder gehoord over het werk dat gedaan is geweest op de gebieden van migratie, klimaat-rechtvaardigheid en communicatie. We hebben gehoord over waar ze in zijn geslaagd en waar de problemen liggen, en van de samenwerkingen met andere religieuze organisaties en groepen in de samenleving. De deelnemers aan onze vergadering hadden zowel de kans om te luisteren als om vragen te stellen en zijn nu beter in staat om bij hun eigen jaarvergaderingen te kunnen vertellen over het werk van QCEA en de onmisbare samenwerking met de Vrienden in Europa.

Op zaterdag hadden Vrienden de tweede set workshops met Sarah Diedro Jordão over hoe men met racisme en oppressie om moet gaan, dit keer specifiek kijkend naar het onderwerp van kruispuntdenken (“intersectionaliteit”). Wij herkenden hoe ingewikkeld de problemen zijn waar gemarginaliseerde groepen mee te maken hebben, in het bijzonder degenen met meerdere facetten die elk kunnen leiden tot discriminatie. Wij begonnen ook over onze eigen manier van werken te denken en de aanpakken die wij zouden kunnen gebruiken om een nog inclusieve organisatie te worden.

Kerri Kennedy, de vice-voorzitter van AFSC (American Friends Service Committee) was uitgenodigd om te vertellen over hun humanitair werk in Noord- en Zuid- Amerika, Azië en de Midden-Oosten. Met de ondersteuning van onze Vergadering zal Tracey Martin verder gaan in gesprekken met AFSC over mogelijke samenwerking en we kijken uit naar haar volgende verslag.

Het weekend heeft ons eraan herinnerd dat het werk bij QCEA soms beperkt wordt tot reageren op huidige gebeurtenissen. Anderzijds proberen wij ook om te werken naar structurele systeemverandering waar mogelijk voor een eerlijker en vreedzamer Europa.

Tent of Nations

Jij bent ook welkom als vrijwilliger!

Door Sofie Doorman, Hans Baart, Chris Kors, Meta Floor, vrijwilligers bij de Tent of Nations

De situatie bij Tent of Nations in Bethlehem is zeer zorgelijk. De afgelopen zes maanden zijn er slechts enkele buitenlandse vrijwilligers bij Tent of Nations geweest, waardoor de familie Nassar extra kwetsbaar is. In deze nieuwsbrief delen we de erva-



de poort met het bord: Garden of all nations

ringen van twee vrijwilligers die nu aanwezig zijn op de boerderij, en nodigen we je van harte uit om te overwegen óók voor één of enkele weken te komen. Jouw aanwezigheid maakt een groot verschil, meer dan welkom!

Op dit moment zijn er twee buitenlanders aanwezig bij Tent of Nations, een Canadees en een Nederlander. Zij delen hun ervaringen:

“Eén van ons is hier voor het eerst, de ander is hier al vaak geweest. We zijn hier omdat we ervan overtuigd zijn dat we niet machteloos zijn, maar dat we daadwerkelijk iets kunnen doen. Kleine daden zijn van grote betekenis. Het is heel bijzonder om juist nu bij Tent of Nations te zijn. De familie Nassar is erg blij met onze aanwezigheid, die hen niet alleen bemoedigt, maar ook letterlijk bescherming geeft. Wij zijn als buitenlanders geen doelwit, en het helpt te weten dat er hier nog nooit een buitenlander is aangevallen of lastig gevallen.

Het voelt alsof we ons in het oog van de storm bevinden. 's Morgens genieten wij van een heerlijk ontbijt met een prachtig uitzicht, terwijl de situatie in Palestina zo uitzichtloos en zorgelijk is. Vooral in Gaza natuurlijk, maar ook op de Westbank vindt er veel geweld plaats door zowel kolonisten als het Israëlische leger. Dit zien we ook bij Tent of Nations: het Israëlische leger heeft de toegangsweg vanaf Road 60 naar Tent of Nations afgesloten, waardoor we nu alleen via een grote omweg via de dorpjes Hosan en

Nahalin bij de boerderij kunnen komen. Kolonisten hebben een weg aangelegd in de vallei, op het terrein van de familie Nassar. Een andere weg is op het land van de burens aangelegd, en loopt door tot de composttoiletten bij Tent of Nations. Daarnaast komen er regelmatig gewapende kolonisten en militairen naar de boerderij die de familie Nassar lastigvallen, bedreigen, en verhinderen om op het land te werken.

Door onze aanwezigheid dragen we er aan bij dat de familie Nassar het vol blijft houden, zich vrijer kan bewegen, en dat deze bijzondere plek behouden kan blijven. Naast het optrekken met de familie Nassar en allerlei praktisch werk op het land genieten we van de mooie gesprekken, het eenvoudige buitenleven, en van deze prachtige plek die een ‘healing place’ is voor zowel de familie Nassar als vele anderen.”

We zijn erg blij dat er op dit moment zo’n tien Nederlanders bereid zijn om dit voorjaar of najaar voor één of enkele weken naar Tent of Nations af te reizen. We doen hierbij een oproep aan jullie allemaal om dit ook serieus te overwegen. Ben je in goede gezondheid? Wil je heel concreet je steentje bijdragen aan de bijna uit-



vrijwilligers oogsten olijven

zichtloze situatie in Palestina? Wil je de familie Nassar steunen in hun geweldloze verzet? Simpelweg door jouw aanwezigheid en praktische inzet ben je van grote betekenis. Mocht je je hierin aangesproken weten, of ken je iemand die dit zou willen doen, neem dan contact met ons op, we gaan graag met je in gesprek.

Het heeft onze voorkeur dat vrijwilligers zelf een maatje zoeken met wie ze samen kunnen komen. Mocht dat echter niet lukken, dan koppelen we je aan iemand die de situatie ter plekke goed kent en eerder bij Tent of Nations is geweest. Vanzelfsprekend geven we je up-to-date informatie, praktische adviezen en intensieve begeleiding. Hierbij heeft de veiligheid van de vrijwilligers onze hoogste prioriteit.

We zijn benieuwd, graag tot horens, goede groet,

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kant ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)



Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: (Frits Nieuwerth van den Akker)

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris' Marianne Ijspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne Ijspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers t.a.v. W. Douma, Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen- Rijsenburg, contact: Quakers@marielke.nl.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Eoin Dubsy, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070- 3600621, Bankrek.: NL54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. Email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?



Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

‘Quakers en ik’ do 17 mei online 20.00-21.00

Opgeven bij marliestjallingii@home.nl

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 email: boekrijk@hotmail.com
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom, email: els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en daarna wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 HapStilSnap:. 18:15. 1 x per maand Graag vooraf aanmelden	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevrienden@quakers.nu . Info: tel. 070-3600621
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marielke.nl
Deventer	10.30 Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Gespreksavond: info bij Frieda.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan email: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Gent	2 ^e woensdag 20.00-en 4e zondag 11.00. zie www.facebook.com/QuakersGent	In Buurthuis Het Hoeveke Patijntjestr 62. Gent. Info: Quakercirkels@gmail.com .
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl ; tel. 050-5712624
Zwolle	2 ^e wo van de maand 17.30-19.00. (volgende: 8 mei)	Hap-Stil-Snap 06-23869715, aanmelden bij marliestjallingii@home.nl . huiskamerbijeenkomst



Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomsten. Je kunt de link vinden op website van de Quakers onder op de pagina Kom Langs: <https://www.quakers.nu/kom-langs-2/> (helemaal naar beneden scrollen)..

Activiteiten voor kinderen

In Gaza door de Amerikaanse Quaker Hulporganisatie AFSC



Quakerwerk in Gaza

